

โซเชียลมีเดียกับการศึกษาไทย Social media in Thailand education

ผศ.ดร.ภาสกร เรืองรอง มหาวิทยาลัยนเรศวร*

รศ.ดร.ประหยัด จิระวรพงศ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*

วณิชชา แม่นยำ มหาวิทยาลัยนเรศวร**

วิลาวัลย์ สมยาโรน มหาวิทยาลัยนเรศวร**

ศรัณยู หมั่นเดช มหาวิทยาลัยนเรศวร**

ชไมพร ศรีสุราช มหาวิทยาลัยนเรศวร**

บทคัดย่อ

การใช้โซเชียลมีเดียในการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำเครื่องมือที่มีอยู่บนระบบอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ทั้งยังเป็นการลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ โดยเครื่องมือเหล่านี้อยู่บนพื้นฐานของยุคเว็บ 2.0 ที่นักเรียนและครูสามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วผ่านโซเชียลมีเดีย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากประสบการณ์ตรงอีกด้วย ตัวอย่างโซเชียลมีเดียที่ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ Facebook, Twitter, Web Blog, Youtube และ Google Apps เป็นต้น โดยครูต้องเข้าใจคุณลักษณะของเครื่องมือแต่ละชนิด เพื่อวางแผนและเลือกใช้ได้ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้

นอกจากโซเชียลมีเดียจะเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากในการจัดการศึกษาสมัยใหม่แล้ว ในทางกลับกันก็อาจเป็นภัยหากนักเรียนขาดวิจารณญาณในการใช้ ดังนั้นครูผู้สอนควรคำนึงถึงผลกระทบด้านลบที่จะเกิดขึ้นหากมีการจัดการและการควบคุมที่ไม่ดีพอ
คำสำคัญ : โซเชียลมีเดีย, การศึกษาไทย, เว็บ 2.0

Abstract

Using Social Media in learning. The tool is available on the Internet to apply for benefits in Education to enhance the knowledge and skills necessary for the students. It also reduces the limitations of time and place of learning. These tools are based on the web 2.0 era, where students and teachers can interact with each other through social media which creates collaborative learning. It also creates new knowledge gained from direct experience as well. The Social Media as a tool for learning, including Facebook, Twitter, Web Blog, Youtube, Google Apps, etc. Teachers need to understand the features of each tool. Available to meet the needs and learning styles.

Also, social media is an important tool and is very useful in the study of modern management. On the other hand, it could be a disaster if the student lacks judgment.

---

* อาจารย์ภาควิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

** นิสิตปริญญาเอก สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

Therefore, teachers should take into account the negative impact that would occur if the management and control is not good enough.

Key words : Social media, Thai Education, Web 2.0

1. บทนำ

บทความนี้ขอกล่าวถึงการนำโซเชียลมีเดียมาเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การนำโซเชียลมีเดียมาประยุกต์ใช้ รวมถึงผลกระทบและแนวทางการแก้ปัญหาที่ครูผู้สอนควรพิจารณา

การเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน ได้ปรับเปลี่ยนจากระบบการเรียนการสอนที่ครูเป็นผู้บรรยายแต่ผู้เดียว มาเป็นการใช้เทคโนโลยีควบคู่ไปกับการสอน และครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้ เป็นผู้ชี้แนะ การเรียนการสอนแบบเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลางไม่สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้ดีพอ (วิจารณ์ พานิช, 2555) ดังนั้นครูจึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและเข้าใจบทบาทของนักเรียนและครูที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะที่สำคัญและจำเป็นอยู่เสมอ จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความพร้อมในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในศตวรรษที่ 21 ที่สิ่งแวดล้อมรอบตัวมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

เมื่อระบบอินเทอร์เน็ตถูกพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ทั้งความเร็ว และความเสถียร การนำเอาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นเครื่องมือในการศึกษา คงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะแหล่งความรู้ต่างๆ ไม่ได้อยู่ในห้องสมุดแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่มีอยู่มากมายในโลกที่สามารถสืบค้นได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยที่ทุกคนสามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2554) (การนำ Social Media มาใช้ในการจัดการเรียนรู้, 2556) (กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว, 2554)

ภาพที่ 1 การประยุกต์ใช้โซเชียลมีเดียสำหรับการเรียนการสอน

ที่มา : <http://www.roar.pro/wp-content/uploads/2013/03/socialmediatree.jpg> (2013)

ภาพที่ 2 สื่อสังคมออนไลน์

ที่มา : <http://kathleendeggelman.com/wp-content/uploads/2013/06/social-media-companies.jpg> (2013)

การเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างรวดเร็วนี้ เราเรียกว่าการเกิดสังคม หากสังคมนั้น ไม่ได้จำกัดเพียงแค่ระยะทาง แต่เป็นการเชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกันผ่านระบบเครือข่ายๆ โดยเรียกเว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลางให้บริการข้อมูลข่าวสารประเภทนี้ว่า “โซเชี่ยลเน็ตเวิร์ค” และเรียกข้อมูลบนโซเชี่ยลเน็ตเวิร์คว่า “โซเชี่ยลมีเดีย” ซึ่งสถิติการใช้ เว็บไซต์ประเภทนี้ของไทยในปี 2554-2555 ที่ผ่านมา (Thailand Social Network 2013, 2013) พบว่า มีการใช้งานเว็บไซต์ facebook เป็นอันดับหนึ่ง และมีการใช้บริการประเภทวิดีโอ เช่น youtube อยู่ในอันดับต้นๆ จะเห็นได้ว่า คนไทยใช้เว็บไซต์เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของกิจวัตรประจำวัน ในที่นี้ผู้เขียนขอให้นิยามเว็บไซต์เหล่านี้ว่า “โซเชี่ยลมีเดีย”

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า โซเชี่ยลมีเดีย ไว้หลายความเห็น ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้บัญญัติคำว่า “Social Media” ไว้ว่า “สื่อสังคม” หมายถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ให้บุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ สื่อเหล่านี้เป็นของบริษัทต่าง ๆ ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของตน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook), ไฮไฟฟ์ (Hi5) (อ่านว่า ไฮ-ไฟฟ์), ทวิตเตอร์ (Twitter), วิกิพีเดีย (Wikipedia) ฯลฯ

กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว (ม.ป.ป.) อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้กล่าวว่า “มีเดีย (“Media”) หมายถึง สื่อหรือเครื่องมือที่ใช้เพื่อการสื่อสารโซเชี่ยล (“Social”) หมายถึง สังคม และในบริบทของโซเชี่ยลมีเดีย โซเชี่ยลหมายถึงการแบ่งปันในสังคม ซึ่งอาจจะเป็นการแบ่งปันเนื้อหา (ไฟล์, รสนิยม ความเห็น) หรือปฏิสัมพันธ์ในสังคม (การรวมกันเป็นกลุ่ม) เพราะฉะนั้น โซเชี่ยลมีเดียในที่นี้หมายถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทำให้ผู้ใช้แสดงความเป็นตัวตนของตนเอง เพื่อที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับหรือแบ่งปันข้อมูลกับบุคคลอื่น”

สรุปได้ว่า โซเชี่ยลมีเดีย หรือ สื่อสังคม หมายถึง สื่อดิจิทัลหรือซอฟต์แวร์ที่ทำงานอยู่บนพื้นฐานของระบบเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต อันเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมที่มีผู้จัดทำขึ้น โดยเมื่อผู้ส่งสารพบเจอเรื่องราว เหตุการณ์ บทความ ประสบการณ์ รูปภาพ วิดีโอและเพลงต่างๆ จึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาแบ่งปันกับผู้ใช้ในโลกออนไลน์ภายใต้เครือข่ายของตนได้รับรู้และใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (อรวรรณ วงศ์แก้วโพธิ์ทอง, 2553; Elizabeth F. Churchill, 2012)

การใช้โซเชี่ยลมีเดียในการเรียนการสอน เป็นเรื่องสำคัญในปัจจุบัน ที่ครูผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกทางหนึ่งด้วย (กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์, 2554) กลุ่มผู้เขียนจึงมีความสนใจที่จะนำเสนอการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการ Inquiry Learning (ภาสกร เรื่องรอง, 2556) ในการให้ผู้เรียนได้สืบเสาะหาความรู้ อภิปราย สรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับประสบการณ์หรือความรู้เดิม จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ 1.กำหนดประเด็นที่สนใจ ในที่นี้คือ ประเด็นในการนำโซเชี่ยลมีเดีย ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2.ทำการสืบค้นข้อมูล 3.นำข้อมูลมาอภิปรายกลุ่ม โดยให้เพื่อนช่วยกันเพิ่มเติมและเสนอแนะประเด็นที่เกี่ยวข้อง (Socialmedia, 2556) 4.หาข้อสรุปร่วมกันผ่าน google doc (โซเชี่ยลมีเดียกับการศึกษาไทย, 2556) และ 5.ทำการเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับผู้ที่สนใจเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไปได้

หากครูจะนำพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เหล่านี้มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเปลี่ยนการจัดการสอนแบบเดิมๆ ที่ครูเป็นเพียงแหล่งความรู้แหล่งเดียว ให้เป็นนักเรียนสามารถสืบค้นความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่มากมายได้ด้วยตนเอง

โดยที่ครูเป็นผู้คอยชี้แนะว่าแหล่งข้อมูลใดน่าเชื่อถือ และสามารถนำมาอ้างอิงได้ รวมทั้งใช้เว็บไซต์ประเภทเครือข่ายสังคมเป็นสื่อกลางในการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แสดงทัศนะ หรือสร้างองค์ความรู้ของตนเอง อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างระหว่างครูและนักเรียนอีกด้วย

2. การประยุกต์ใช้โซเชียลมีเดียในการจัดการเรียนการสอน

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ มอบหมายให้ สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ดำเนินการจัดอบรมเพื่อกระตุ้นให้ครูไทย พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการใช้ social media ในการจัดการเรียนรู้ โดยเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและผลักดันให้ครูสามารถนำเครื่องมือออนไลน์ที่มีอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้เกิดเป็นเครือข่ายและเกิดความร่วมมือกันระหว่างครูกับครู นักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา และสถานที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบไม่มีที่สิ้นสุด (สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน, 2552) นับเป็นยุคเว็บ 2.0 ที่เน้นการศึกษาจำเป็นต้องตระหนัก เข้าใจ และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญแห่งนี้ เพื่อตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Jeff Dunn, 2011)

โดยเครื่องมือที่ทางสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (สทร.) แนะนำให้ครูได้นำไปปรับใช้ได้แก่ (การนำ Social Media มาใช้ในการจัดการเรียนรู้, 2556)

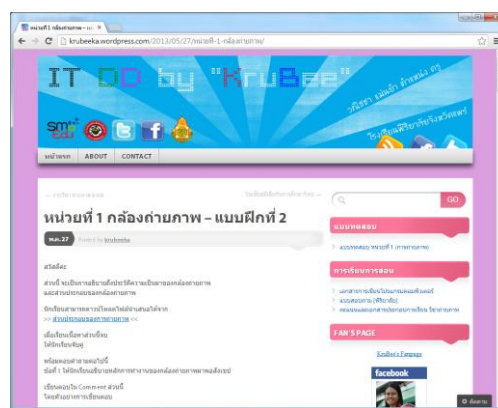
1) Facebook : คือ เว็บไซต์สำหรับให้ครูและนักเรียนสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันได้ โดยการตั้งกลุ่มรายวิชา เพื่อการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

2) Wordpress : คือ เว็บไซต์สำเร็จรูปหรือบล็อก ที่นักเรียนและครูสามารถใช้สร้างบล็อกส่วนตัวหรือในแต่ละรายวิชาสำหรับเผยแพร่บทเรียนในแต่ละรายวิชา หรือ สร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการใช้ facebook ประกอบการเรียนการสอน

ที่มา : <http://www.facebook.com/krubeeka/>
(2556)

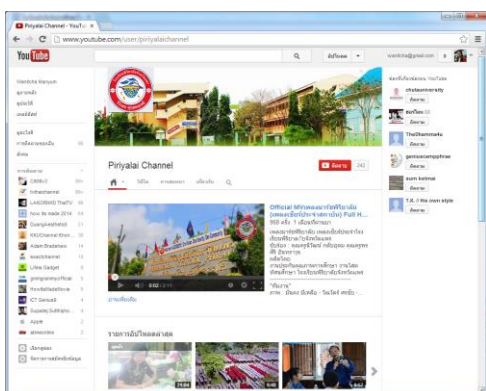
ภาพที่ 5 ตัวอย่างการใช้งาน Wordpress ในการสร้างบล็อกของครู

ที่มา : <http://krubeeka.wordpress.com/>
(2556)

3) Youtube : คือ เว็บไซต์ที่ใช้ ในการแบ่งปันไฟล์วิดีโอ ครูสามารถอัปโหลดและเผยแพร่วิดีโอการสอนผ่านเว็บไซต์ยูทูป ใช้วิดีโอที่มีอยู่บนเว็บไซต์เป็นสื่อในการเรียนการสอน และนักเรียนสามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ และครูได้แสดงความคิดเห็น

4) Twitter : ใช้ในการสื่อสารข้อความสั้นๆ ได้ตอบกันได้อย่างรวดเร็ว

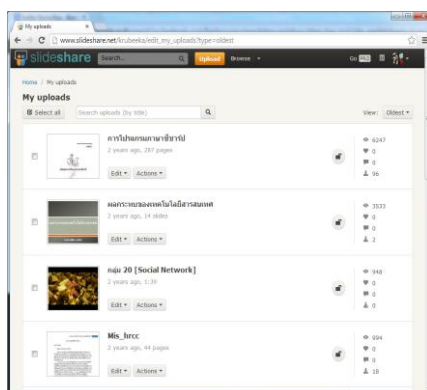
5) Slideshare : ใช้ในการแบ่งปันเอกสาร

ภาพที่ 6 ตัวอย่างการใช้งาน youtube ในการเผยแพร่ไฟล์วิดีโอของครูและนักเรียน
ที่มา : <http://www.youtube.com/piriyalaichannal/> (2556)

ภาพที่ 7 ตัวอย่างการใช้งาน twitter ในสื่อสาร
ที่มา : <http://www.twitter.com/krubeeaka/> (2556)

ภาพที่ 8 ตัวอย่างการใช้ slideshare ในการแบ่งปันไฟล์ความรู้ในรายวิชากับผู้เรียน
ที่มา : <http://www.slideshare.net/krubeeaka/> (2556)

เครื่องมือออนไลน์ที่มีอยู่อย่างหลากหลายบนอินเทอร์เน็ตนั้น มีประสิทธิภาพสำหรับการใช้งานที่แตกต่างกัน โดยนับวันจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว คำถามคือ เราจะนำเครื่องมือดังกล่าวข้างต้น มาสร้างให้เกิดแหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนได้อย่างไร โดยที่ครูสามารถดึงเครื่องมือเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและอย่างยั่งยืน การที่ครูมีความเข้าใจในเทคนิค/เทคนิคของเครื่องมือ ผนวกกับ กลยุทธ์การสอน และสร้างให้เกิดเป็นรูปแบบที่น่าสนใจสำหรับนักเรียนนั้น นับเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับครูเป็นอย่างยิ่ง (สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน, 2554)

3. ผลกระทบต่อการศึกษาไทย

แม้การใช้โซเชียลมีเดียจะมีประโยชน์อย่างมากในบทบาทของเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน แต่หากครูไม่มีการจัดการที่อาจส่งผลกระทบต่อนักเรียนได้ เพราะนักเรียนอาจยังไม่สามารถควบคุมหรือกำกับตนเองให้ใช้งานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งข้อดีและข้อเสียของการใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนการสอนพอสรุปได้ ดังนี้

3.1 ข้อดีและข้อเสียของการใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนการสอน

ด้วยข้อมูลจำนวนมากที่ถูกนำเสนอในเครือข่ายสังคมออนไลน์หากนำมาสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมก่อให้เกิดผลสำคัญในหลากหลายลักษณะเช่นกัน (กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว, 2554) ได้กล่าวไว้ดังนี้

ข้อดี

หากมีการใช้งานในทางที่ถูกต้อง จะส่งผลดีทั้งครูและนักเรียน ซึ่ง Poore (2013) ได้ยกตัวอย่างไว้ เช่น

1. เป็นการส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญาให้แก่ผู้เรียน (Intellectual Benefit)
2. เป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร (Benefits for Communication), การมีส่วนร่วม (Collaboration) รวมทั้ง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization)
3. เป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจ (Motivational Benefits)
4. ปรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบเปิด ง่ายต่อการเชื่อมโยง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสังคมในชั้นห้องเรียน
5. สนับสนุนและรองรับการสื่อสาร 2 ทาง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning), การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก (small group learning) หรือ การร่วมกันสร้างองค์ความรู้ (other co-creation of knowledge)

ข้อเสีย

ผลกระทบที่เป็นอุปสรรคและปัญหาจากการใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนการสอน สามารถยกตัวอย่างได้ดังนี้ (จุฑามาศ สนทนก, 2555)

1. ความไม่มั่นใจในความเสถียรและความคงอยู่ของเว็บ เพราะส่วนใหญ่โซเชียลมีเดียเป็นเว็บไซต์ที่เปิดให้บริการโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ในบางกรณีที่เว็บไซต์ปิดตัวลงโดยไม่ทราบสาเหตุ หรือมีค่าใช้จ่ายสำหรับการทำงานเกิดขึ้น เช่น เว็บไซต์ Ning.com ที่มีการเก็บค่าบริการของผู้ใช้งาน
2. การเชื่อมโยงระหว่างระบบและข้อมูลผู้ใช้เพื่อการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา หากไม่มีการควบคุม ผู้ใช้ที่อาจขาดความระมัดระวังในการใช้งาน เช่น การโพสต์ข้อความหมิ่นประมาท ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองหรือองค์กรได้
3. ความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล หากไม่มีการป้องกันที่ดี อาจมีผู้ไม่ประสงค์ดี นำไปใช้ในทางผิดได้
4. อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องมีราคาสูง หากองค์กรนั้นไม่มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ จะทำให้ใช้อุปกรณ์นั้นๆ ได้ไม่คุ้มค่า เช่น ระบบอินเทอร์เน็ตหรือห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน หากไม่มีงบประมาณในการปรับปรุงจะทำให้เกิดความล้าสมัย หรือผู้ปกครองบางท่านที่ไม่สามารถสนับสนุนบุตรหลานในการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ตเป็นของตนเอง
5. การขาดการคัดกรองในการสืบค้นข้อมูล และการรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดการขาดวิจารณญาณในการนำเสนอข้อมูล รวมทั้งทำให้เนื้อหาที่นำเสนอผิดพลาดได้

4. แนวทางและความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญห

การใช้งานโซเชียลมีเดียในเบื้องต้น เป็นการใช้งานส่วนบุคคล ที่สามารถใช้ได้อย่างเสรี แต่เมื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการสืบค้นและนำเสนอข้อมูลเช่น การนำเสนอข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ โดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องหรือความทันสมัยของข้อมูล การแชร์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีอคติหรือความลำเอียง หรือ การนำข้อความ เอกสาร ภาพ หรือ วิดีโอ มาใช้ โดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มา (จารุวัจน์ สองเมือง, 2554; จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์, 2552; Antony Mayfield, 2008)

หากครูยังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับรูปแบบหรือกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ไม่คุ้มค่าตามงบประมาณที่รัฐบาลสนับสนุน จะส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาความรู้และทักษะที่ต้องการได้เต็มศักยภาพ จึงขอยกตัวอย่างแนวทางในการนำโซเชียลมีเดียมาใช้จัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนี้

1) หากครูต้องการนำเสนอข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ควรตรวจสอบความถูกต้อง หรือความทันสมัยของข้อมูล โดยการตรวจสอบข้อมูลจากต้นฉบับ หรือหาแหล่งที่มาของผู้เผยแพร่จากองค์การหรือบุคคลที่น่าเชื่อถือ

2) ควรมีการไตร่ตรองในการแบ่งปัน (share) ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ หรือควรสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากหลากหลายที่มา

3) การนำข้อความ เอกสาร ภาพ หรือ วิดีโอ มาใช้ ควรมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

ภาพที่ 9 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน

ที่มา : http://edudemic.com/wp-content/uploads/2012/09/dd_social.jpg (ม.ป.ป.)

5. บทสรุป

โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือที่ครูและนักเรียนสามารถนำมาช่วยในการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเอกสาร การให้งาน การนำเสนองาน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น ฯลฯ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความรู้ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม การนำโซเชียลมีเดียมาใช้ในการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงผลกระทบทางด้านลบที่จะตามมาด้วย ควรปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี ชี้แนะการใช้งานที่ถูกต้อง สร้างความรู้เท่าทันสื่อ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ในการเปิดรับเนื้อหาผ่านสื่อในเชิงวิเคราะห์วิพากษ์ และประเมินสื่อ การสร้างความรู้เท่าทันสื่อนี้ โดยส่วนใหญ่แล้วจะเกิดจากการเรียนรู้ของเด็กผ่านการชี้แนะของครูและผู้ปกครอง รวมถึงการพัฒนาความคิดในเชิงวิเคราะห์วิพากษ์ของเด็กเองผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงนั่นเอง ทั้งหมดนี้เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถนำโซเชียลมีเดียมาช่วยพัฒนาความรู้และทักษะอย่างถูกวิธี ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

6. บรรณานุกรม

- กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว. (ม.ป.ป.). โซเชียลมีเดีย [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://gear.kku.ac.th/~krunapon/talks/socialmedia/kku-socialmedia.pdf>
- กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว. Social Media (โซเชียลมีเดีย) [ออนไลน์]. (2554). สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.computer.kku.ac.th/?p=1530>
- กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว. (2554). ผลกระทบของโซเชียลเน็ตเวิร์คหรือโซเชียลมีเดียต่อสังคมไทย [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.gotoknow.org/posts/471684>
- การนำ Social Media มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ [ออนไลน์]. (2556). สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://kasmos52.wordpress.com/>
- กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์. (2554). ผลงานทางวิชาการ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://teacherkobwit2010.wordpress.com>
- จารุวัจน์ สองเมือง. (2554). เครือข่ายสังคมออนไลน์กับห้องเรียน [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://tawasau.yiu.ac.th/jaruwut/?p=41>
- จุฬามาศ สนทนก. (2555). การใช้ Social Media กับการเรียนการสอนอุดมศึกษายุคใหม่ ผูกใจผู้เรียน ตรงใจผู้สอน. แบบสรุปข้อมูลจากการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ. กรุงเทพฯ.
- จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์. (2552). เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Network) [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก http://ngnforum.ntc.or.th/index.php?option=com_content&task=view&id=76&Itemid=1
- โซเชียลมีเดียกับการศึกษาไทย [ออนไลน์]. (2556). สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <https://docs.google.com/document/d/>

- 1i9lO9PvctwFGoxhL8RokSLjXfvHXRGRWvzHaTWKC-o0/edit
- ภาสกร เรืองรอง. (2556). กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Inquiry สืบสวนสอบสวนในรายวิชาสัมมนา [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <https://www.facebook.com/groups/416059675171278/418539388256640/>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). สื่อสังคม-เครือข่ายสังคม. บทวิทยุรายการ รู้ รัก ภาษาไทย[ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=4357>
- วิจารณ์ พานิช. (2555). ครูเพื่อศิษย์ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.scbfoundation.com>
- สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน. (2552). โครงการก้าวใหม่ของครูไทย ก้าวไกลด้วย Social Media [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://thaismedu.com/>
- สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน. (2554). ที่มาของบล็อก smeducation [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://smeducation.wordpress.com/about/>
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554). สื่อโซเชียลมีเดียเพื่อการศึกษา [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.addkutec3.com/>
- อรรวรรณ วงศ์แก้วโพธิ์ทอง. (2553). Social Media เครื่องมือเพิ่มศักยภาพทางธุรกิจ. วารสารนักบริหาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ปีที่ 30 ฉบับที่ 4 : หน้า 63-69.
- Antony Mayfield. (2008). What is Social Media? [Online]. Retrieved September 18, 2013, from http://www.icrossing.co.uk/fileadmin/uploads/eBooks/What_is_Social_Media_iCrossing_ebook.pdf
- Elizabeth F. Churchill. (2012). Social Media Meaning : Proceeding of the 2012 international [Online]. Retrieved September 18, 2013, from <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=2390876>
- Jeff Dunn. (2011). The 100 Best Web 2.0 Classroom Tools Chosen By You [Online] Retrieved September 18, 2013, from <http://www.edudemic.com/best-web-tools/>
- Poore, M. (2013). Using Social Media in the Classroom : A Best Practice Guide. London:SAGE [Online]. อ้างถึงใน สุรศักดิ์ ปาเฮ. (ม.ป.ป.). โซเชียลมีเดียเพื่อการศึกษา [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2556, จาก <http://www.addkutec3.com/>
- Socialmedia [ออนไลน์]. (2556). สืบค้นเมื่อ 18 ก.ย. 2556, จาก <https://docs.google.com/document/d/1qCFpU3bkC4YIWe41Hph-R0AhyDTIsWnN9GQIJu5HQ4o/edit#heading=h.gjdgxs>
- Thailand Social Network 2013 [Online]. Retrieved September 18, 2013, from <http://mobiledista.com/>